

سریالی که قالب‌های کلیشه‌ای سریال‌ها را شکست

«برده‌نشین» ظرفیت سه گانه شدن را دارد

■ **معصومه طاهری**

مطابق با علم روانشناسی هر تصویر معادل صد کلمه است یعنی حرف‌هایی که شاید نتوان به خوبی در قالب کلمات به مخاطب القا کرد، به‌راحتی با کمک تصاویر منتقل می‌شوند چه بسا از این طریق ماندگاری بالایی هم در ذهن ایجاد گردد و این همان شیوه‌ای است که سال‌ها هالیوود از آن بهره می‌برد. بر همین اساس فیلم‌ها و سریال‌هایی که مفاهیم تأثیرگذار و آموزنده‌ای درمحتوای خود دارند در القا و انتقال مفاهیم خوب به نسبت هر ابزار دیگری موفق تر هستند، زیرا توانستند با مخاطبان ارتباط برقرار کنند و این به‌عنوان قدم اول بهترین فرصت برای القای مفاهیم است. سریال برده‌نشین از جمله سریال‌هایی است که توانست با مردم ارتباط خوبی برقرار کند آن هم نه برای موضوعات کلیشه‌ای و عوامانه، بلکه به دلیل رویکرد دینی و اعتقادی که داشت در دل‌ها نشست. در این مجموعه تلویزیونی که بهروز شمیمی کارگردان خوشبرخورد کشورمان آن را ساخته بود به‌عنوان اولین کار تلویزیونی، بسیار موفق ظاهر شد. او به خوبی سبک زندگی اسلامی- ایرانی را در برده‌نشین جاری و ساری نمود. در این مجموعه هست که برده‌نشین زندگی‌های مجلل عده‌ای مرفه‌نشین تهرانی یا موضوعات تکراری و کپی‌شده ماهواره‌ای نبود، بلکه مسائل روز و مفاهیم اعتقادی در آن پررنگ شده بودند الحق و الاصلاح نیز باز یگران به‌خوبی از پس نقش‌ها برآمده و آن را برای مخاطبان دلنشین کرده بودند.

فرداد آیش و هومن برق‌نورد هرچند سابقه بازی‌های طنز در کارنامه کاری خود را دارند و برای کمتر کسی باورپذیر بود که بتوانند چنین نقش‌هایی را به زیبایی بازی کنند، اما در این نقش جدی موفق ظاهر شده بودند. با این وجود برده‌نشین تنها به بازی بازیگرانش برجسته نشد؛ تعلیق و فیلمنامه بسیار خوب و محتوای قابل لمس از جمله ویژگی‌های این سریال تلویزیونی بود و در کل عناصر گوناگون که سبب شد برده‌نشین نقل محافل رسانه‌ای و مردمی شود. در ابتدای امر کسی فکر نمی‌کرد قهرمان اصلی این ماجرا یا تمام داستانک‌های پیرامون آن، روحانی مسن سریال باشد درحالی‌که به‌صورت غیرمنتظیم کاراکتر حاج توانایی‌هایی که دارد همین جا تمام شود. این مجموعه می‌تواند در ماه مبارک رمضان با پیام دیگر به‌راحتی همجان خانه‌های مردم شود. تجربه هم نشان داده چنین امری خود بهترین تبلیغ و مبارزه با ماهواره است؛ چراکه برفراری از تسلط مردم با یک سریال به این راحتی ممکن است صورت نگیرد، آن هم مجموعه‌ای که آموزش‌دهنده سبک زندگی اسلامی ایرانی است.

معرفی کتاب

بوطیقای ارسطو برای فیلمنامه‌نویسان

ارسطو حدود ۳۰۰ سال قبل از میلاد کتاب «بوطیقا» را نوشت. این کتاب به فارسی نیز ترجمه شده است. «ما یکل نی یرو» از اصل کتاب ارسطو بهترین فرازهایی که برای زمان ما کاربرد دارد و مرتبط با درآمد علم‌پسند، همشهری کین، گلادیاتور، انجمن تی‌یرسو در کتاب «بوطیقای ارسطو برای فیلمنامه‌نویسان» مفاهیمی که ارسطو راجع به تئارت نوشته را در سینما کاربردی و با ذکر نمونه برای فیلمنامه‌نویسان قابل استفاده کرده است. تی یرسو در مقدمه این کتاب می‌نویسد: نگران نباشید! این یک کتاب سفرناظری نیست، بلکه مقدمه‌ای است بر بوطیقای ارسطو. همه می‌دانیم خواندن بوطیقا بسیار مفید است.

چراکه ارسطو دقیقاً توضیح می‌دهد چگونه آثار دراماتیک بر مخاطب تأثیر می‌گذارند و مخاطبان چرا به درام واکنش نشان می‌دهند. بوطیقا به باور بسیاری از حرفه‌ها «کتاب مقدس فیلمنامه‌نویسی» است. مایکل تی‌یرنو، تحلیل‌گر داستان و فیلمنامه در استودیو میرامکس است. او تلاش کرده‌راه‌های

فرهنگ‌و هنر

سرویس فرهنگی ۸۸۴۹۸۴۶

به بهانه پخش آثار دیکنز از تلویزیون

«دوست مشترک ما»

سریالی اقتباسی از رمانی کمتر شناخته شده

■ **محمدصادق عابدینی**

سریال «دوست مشترک ما»، از شبکه چهار سیما پخش شد. سریالی برگرفته از رمانی به همین نام از آثار چارلز دیکنز که نسبت به آثار مشهور تر این نویسنده کمتر شناخته شده بود.

برای شناختن «چارلز دیکنز» ضرورتی ندارد. آثار معروف و مشهور قرن نوزدهم انگلستان که در سال ۱۸۷۰ میلادی به دنیا آمد و در سال ۱۸۷۲ دیده از جهان فروبست، آثار معروفی چون «دوست مشترک ما»، «بویود کارپیلد»، «لیور توئیست»، «رزوهای بزرگ» و… دارد که

اهالی کتاب بسیاری از آنها را خوانده‌اند و ما اهالی رسانه‌ها به تصویر کشیدن آن‌ها را شاهد چنین تولیداتی نبودیم و حالا که جوانی متعهد و توانا که دغدغه دین دارد وارد میدان سال ۱۸۶۵ یعنی اواخر عمر خود آخرین رمانش با عنوان «دوست مشترک ما» را به رشته تحریر درآورد اما اثر کمتر مورد توجه سینما و تلویزیون قرار گرفت و در سال ۱۹۹۸میلادی شبکه BBC آن را تولید کرد و هم‌اکنون از شبکه چهار سیما روی آنتن می‌رود.

■ **دیکنز و نابرابری‌های اجتماعی**

این سریال ۶ قسمتی همانند بسیاری دیگر از آثار دیکنز، تفاوت‌های دیدگاهی و نابرابری‌های اجتماعی حاکم بر انگلستان را در قالب داستان‌های جذاب و برحادثه تصویر می‌کند و آن را باید جزئی از مجموعه آثار فاخر دیکنز در شبکه بی‌بی‌سی دانست. این شبکه تلویزیونی تقریباً اکثر آثار داستان‌های دیکنز را در قالب سریال‌های تلویزیونی به تصویر کشیده است. داستان از جایی آغاز می‌شود که جان هارمونی متوجه می‌شود که پدرش برای او ارثی گذاشته که شرط رسیدن ارث، ازدواج او با دختری به نام بلا ویلفر است. قبل از اینکه جان به خانه برسد جسد مردی در رودخانه تایمز پیدا می‌شود که شبیه جان است. همه فکر می‌کنند که جان از دنیا رفته است، بنابراین ثروت پدر جان به باقی، خدمتکار باسابقه خانه می‌رسد.

خط دیگر داستان تصویرگر طبقه پایین جامعه انگلستان است. در این طبقه از جامعه، وادی به نام ایوجین ریبون حضور دارد که به دلیل علاقه معنوی

به نام هدستون به دختری از خانواده کارگری انگلستان پایش به داستان باز می‌شود. این پنج شخصیت در کنار دیگر شخصیت‌های داستان از جمله باقی‌ها، خانم تیبیزن و مورتیر، داستان آخرین رمان ماندگار چارلز را رقم می‌زنند. کاترین ویرنیک، تهیه‌کنندگی این سریال را برعهده نامزدی جایزه بافتا را برای سال ۱۹۹۰ با فیلمنامه نویسی آغاز کرد نخستین بار با سریال «بازی ساده‌لوحانه» کار تهیه‌کنندگی را تجربه کرد که این تجربه نامزدی جایزه بافتا را برایش به ارمان آورد. پس از آن نیز یک بار نامزد دریافت جوایز آثار کمدی بریتانیا شد.

■ **حس امروزی آثار دیکنز**

ویرنیک در مورد این اثر دیکنز می‌گوید: «داستان حس امروزی دارد، استفاده از فلاش‌بک‌ها و جایجایی در زمان آن را به نکته پرتحرک بی‌هیچ ارتباط آشکاری تبدیل کرده است. تصاویر رودخانه تایمز، تپه خاک و عقده‌های اجتماعی، ثروت و پول بر این داستان جذاب عشقی، غالب شده است.»

دو چهره شناخته شده تلویزیون انگلستان بازی در نقش‌های اصلی را برعهده داشتند. پل منک‌گان و کیلی هاوس. مک‌گان بازیگر نقش ایوجین ریبون متولد نوامبر ۱۹۵۹ است که با بازی در سریال‌هایی چون «مردی با عینک یک چشمی»، «من و وینتمیل» و «دکتر هو» مشهور شد. مک‌گان به توصیه یکی از معلمان خود وارد رویال آکادمی هنرهای دراماتیک شد و پس از آن توانست دوران موقتی را در بازیگری پشت سر بگذارد. فیلم «مردی با عینک یک چشم» محصول ۱۹۸۶ بی‌بی‌سی، مک‌گان را به شهرت رساند. او به دلیل بازی در نقش برسی تالییس در این فیلم توانست در نخستین سال‌های حضور در دنیای بازیگری بخصوص در تلویزیون به چهره‌های شناخته‌شده تبدیل شود. نقش لیزی را بازیگر مستعد انگلیسی کیلی هاوس بازی کرد. او متولد ۱۹۷۷ است که طی سال‌های ۱۹۹۶ و ۱۹۹۸ با بازی در چندین سریال تلویزیونی از جمله «سنگ مروارید»، «دوست مشترک ما» و «عروس بیچاره» مطرح شد. در سال ۲۰۰۲ در سریال «جاسوسان» در نقش

دبیر کمیته ملی طبیعت‌گردی خیر داد

توسعه پایدار طبیعت‌گردی در تالاب انزلی به یاری «جایکا»

سوی جایکا آماز بازدیدگردشگران، بررسی وضعیت واحدهای پذیرایی، شرایط رویشگاه نیلوفران آبی، چگونگی برگزاری تورهای طبیعت‌گردی و فعالیت راهنمایان تور در منطقه تالاب انزلی نقش‌آفرین تخصصی و کارشناسی از سوی جایکا قرار گرفته است. فیاضی با اشاره به اینکه یکی از اهداف مهم جایکا در پیشبرد مدیریت اکولوژیک تالاب انزلی، گسترش اکوتوریسم با حفظ شاخصه‌های محیط زیستی منطقه است؛ یادآور شد: آغاز فعالیت‌های اجرایی بر بستر مطالعات غنی و قابل اتکا سبب‌ساز ورود جدی به میاحشی چون آموزش مردم بومی منطقه، ارتقای کیفیت اکوتورها، افزایش مشارکت‌های جامعه‌میزبان،

فعال اجتماعی توانمند بود. به عقیده جیمز جویس، نویسنده بزرگ معاصر، دیکنز یکی از تأثیرگذارترین نویسنده‌ها در زبان انگلیسی بوده است. از او در داستان‌سرایی، نثر و خلق شخصیت‌های به‌یادماندنی، بسیار تحسین شده است و در طول زندگی خویش به محبوبیت جهانی بسیاری رسیده است.

■ **همه آثار دیکنز در یک نگاه**

از آثار فاخر او می‌توان به «دیوید کاپرفیلد، آرزوهای بزرگ، الیور توئیست، داستان دو شهر، آقای پیگوبک، ماجراهای نیکلاس نیکلی، مغازه عتیقه‌فروشی، بارنابی روج، سرود کریسمس، زندگی و ماجراجویی‌های مارتین چوزلویت، دامبی و پسر، دیوید کاپرفیلد، خانه غمزه‌ده، دوران مشقت، دوریت کوچولو، داستان دو شهر، دوست مشترک ما، عبور ممنوع و اسرار ادوین درود» اشاره کرد.

■ **روزنامه‌نگاری و اولین رمان‌ها**

دیکنز بعد از پایان دوره مدرسه در دفتر وکالتی مشغول کار شد و پس از بررسی زندگی شلوغ و متنوع لندن بر آن شد تا روزنامه‌نگار شود. در این دوره در شیوه‌ای سخت‌از خلاصه‌نویسی، توانایی خود را به رخ کشید و در مارس ۱۸۲۲ در حالی‌که جوانی حدوداً ۲۰ساله بود خبرنگار امور عمومی و پارلمانی شد. او مانند بسیاری از روزنامه‌نگاران برای بهترین صحنه، بهترین سبک داستانی، بهترین گریم و بهترین صابرداری در سال ۱۹۹۹، جایزه انجمن روزنامه‌نگاران برای بهترین بازیگر و بهترین سریال داستانی، جایزه انجمن تلویزیون انگلستان برای بهترین طراحی و تولید و بهترین گروه تولید و جایزه فستیوال بین‌المللی فیلم مسافرانسیسکو را برای بهترین سریال کوتاه داستانی به دست آورد. رمان «دوست مشترک ما» همچون سایر آثار دیکنز لحنی جذاب و مردم‌پسند دارد. در آغاز داستان دو پایه نکته پرتحرک بی‌هیچ ارتباط آشکاری دیده می‌شود. اشخاص بزرگ (۱۸۶۱) و از گوشه و کنار به داستان اضافه می‌شوند. اما این قدرت قلم و خلاقیت مثال‌زدنی دیکنز است که پرده نمایش وسیعی را در پیش چشم مخاطبان می‌گستراند و آنها را همراه می‌سازد.

دیکنز این رمان را زمانی نوشت که به هنرپیشه جوانی به نام آیلن تران علاقه‌مند شده بود و از همسر و ۱۰ فرزند خود جدا شد و با تران زندگی مشترک جدیدی را آغاز کرد. دیکنز از بی‌وفایی آیلن رنج می‌برد تا جایی که او این رنج‌ها را در کتاب آرزوهای بزرگ (۱۸۶۱) و دوست مشترک ما منتشر کرده است.

■ **با دیکنز بیشتر آشنا شویم**

چارلز جون هوفام دیکنز (Charles John Huffam Dickens) در ۷ فوریه ۱۸۱۲ در لندپورت پورتسی متولد شد. او دومین پسر جان دیکنز، کارمند اداره کارپردازی بود. پدرش جان لایال‌گری و وامداری بود و کار به جایی رسید که او را به زندان مارشالسی انتقال دادند. به همین دلیل دیکنز ۱۲ساله برای تأمین معاش خانه و خانواده به کارخانه واکس‌سازی وارن رفت. او تا آزادی پدرش از زندان همچنان مجبور به کار بود تا بالاخره بعد از مراجعت پدر توانست به مدرسه بازگردد. دیکنز برجسته‌ترین رمان نویس انگلیسی عصر ویکتوریا و یک

ممنوعیت نمایش روایت هالیوودی زندگی حضرت موسی (ع) در مصر

به دنبال مراکش دولت مصر نیز اعلام کرد که نمایش فیلم «مهاجرت: خدایان و پادشاهان» به دلیل تحریف تاریخ در این کشور متوقف شده است.

به گزارش جوان به نقل از «فرانس تی وی انفو»، مقامات وزارت فرهنگ مصر اعلام کردند که بخش‌های زیادی از این فیلم از جمله زندگی حضرت موسی تحریف شده و کاملاً با اسناد تاریخی مغایرت دارد و دست‌اندرکاران فیلم از نگاه صهیونیستی این فیلم را تهیه کرده‌اند.

مقامات مصری تأکید داشته‌اند که کارگردان این فیلم «ریدلی اسکات» در این فیلم عنوان کرده که حضرت موسی و یهودیان اهرام ثلاثه را بنا کرده‌اند و این چیزی است که کاملاً با تاریخ و روند حقیقی آن مغایرت دارد. این مقامات همچنین بر این امر تأکید کرده‌اند که دست‌اندرکاران فیلم این فیلم تلاششان در این جهت صورت گرفته تا نشان دهند حضرت موسی(ع) از خوشاوندان فرعون بوده است در صورتی که در واقعیت امر موسی توسط مادرش و از ترس فرعونیان به نیل سپرده شده و سر از بارگاه فرعون در آورد.

اهدای گنجینه آثار هنرمندان

به پایگاه حمایت از فیلم کوتاه مستقل

گنجینه آثار اهدایی هنرمندان به پایگاه حمایت از فیلم کوتاه مستقل راه‌اندازی می‌شود.

به گزارش روابط عمومی چهارمین جشنواره فیلم کوتاه مستقل خورشید، مهدی یارمحمدی مدیر «پایگاه حمایت از فیلم کوتاه مستقل» با اعلام این خبر افزود: «پایگاه حمایت از فیلمی کوتاه مستقل» در راستای حمایت از فیلمسازان مستقل ایرانی، برای تأمین منابع مالی و ایجاد کارآفرینی و احیای چرخه تولید و عرضه فیلم‌های ارزشمند کوتاه و مستند در عرصه‌های بین‌المللی اقدام به افتتاح «گنجینه آثار اهدایی هنرمندان به پایگاه حمایت از فیلم کوتاه مستقل» می‌نماید. وی ادامه داد: این گنجینه جهت استفاده از شهرت، سابقه و محبوبیت هنرمندان و پیشگویان تلویزیون علاقه‌مند جهت ارائه هدایای شخصی و دست‌نوشته‌های ارزشمند آنها به این پایگاه به منظور فروش و استفاده از آنها در جهت حمایت از فیلمسازان مستقل فیلم‌های کوتاه مستند طراحی و تعریف شده است. به گفته وی؛ این هدایا در قالب یک نمایشگاه و با شرایطی خاص در جهت اعتلای سینمایی مستقل کوتاه و مستند کشور، به تجار، مجموعه‌داران و علاقه‌مندان فروخته خواهد شد و از مبالغ به دست‌آمده برای تولید و حمایت از فیلم‌های مستقل کوتاه و مستند، برگزاری دوره‌های آموزشی، برگزاری جشنواره فیلم کوتاه مستقل خورشید و هفته‌های فرهنگی فیلم، بورسیه‌های هنری و هر گونه تلاش در جهت رشد و پیشرفت فیلمسازان مستقل فیلم کوتاه و مستند ایرانی استفاده خواهد شد. مدیر «پایگاه حمایت از فیلم کوتاه مستقل» با بیان اینکه این طرح یک طرح بدیع و تازه نیست و استفاده از این ایده در کشورهای جوامع دیگر و با هدف حمایت از امور خیریه، فعالیت‌های انسان‌دوستانه، صلح، دوستی و سلامت، حفاظت از محیط‌زیست، بورسیه‌های تحصیلی و کشف استعدادها و… صورت استفاده واقع شده است.

پخش روزانه ۴ فیلم و ۴ سریال از شبکه نمایش

در رویکرد جدید شبکه‌نمایش به‌عنوان شبکه فیلم و سریال، مخاطبان شبکه می‌توانند روزانه چهار فیلم سینمایی و چهار سریال از شبکه نمایش به تماشا بنشینند. مدیر تأمین برنامه شبکه نمایش از انتخاب فیلم و سریال‌های ایران و جهان برای پخش هر روزه از شبکه نمایش خبر داد. حسام‌گف در مورد برنامه‌ها و اقدامات جدید این شبکه گفت: در کنار آن روز بعد ساعت ۱۴ خواهد بود. حسام‌پور در مورد باکس‌های شبکه نمایش اینگونه توضیح داد: باکس ساعت ۲۳ همانند گذشته به پخش فیلم‌های جذاب و جدید اختصاص دارد و تکرار آن ساعت هفت صبح روز بعد است.